

בית משפט השלום בעכו

בפני כבוד השופט עמית רוזינס

התובעת

פירו מועדי

ע"י ב"כ עו"ד חוסאם סבית

נגד

הנתבעת

איילון חברה לביטוח בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד מור אהרונוביץ

פסק דין

1 בפניי תביעה כספית לתשלום תגמולי ביטוח לפי פוליסת ביטוח חיים.

2 רקע

3 הנתבעת ערכה עבור המנוח עמיד פדאל ז"ל (להלן: "המנוח") פוליסת ביטוח בשם
4 "פוליסל חדש" הכוללת "ביטוח חיים משתתף ברווחים" למקרה מוות בסכום של
5 550,000 ש"ח, בשילוב חיסכון (כולל רכיב תגמולים ורכיב פיצויי פיטורין). המנוח נפטר
6 ביום 15/5/2020, תוך כדי תקופת הפוליסה. התובעת היא אמו של המנוח, המוטבת
7 בפוליסה.

8 המחלוקת בין הצדדים עניינה פרשנות הוראות הפוליסה – האם תגמולי הביטוח בעת
9 פטירת המבוטח כוללים את הסכום שנצבר בחיסכון עד הפטירה או שסכום החיסכון
10 צריך להתווסף על סכום תגמולי הביטוח.

11 הנתבעת שילמה לתובעת ולשארים את מלוא סכום הביטוח, כשהוא כולל את סכום
12 החיסכון, והתובעת עותרת לחייב את הנתבעת להוסיף על הסכומים ששילמה את סכום
13 החיסכון בסך 170,820 ₪.

14 טענות הצדדים

15 לטענת התובעת, המנוח "צבירה" בטופס הצעת הביטוח עליו חתם המנוח איננו מוגדר
16 ולא ברור מספיק. סביר שאדם מן הישוב יבין, שמדובר במצב בו סכום הצבירה בחיסכון
17 אמור להתווסף על סכום הביטוח ולא להיכלל בו. מכיוון שמדובר בטופס הצעה שנוסח
18 על ידי הנתבעת ונוכח פערי הכוחות בין הצדדים יש לפרש את ההצעה לטובת המבוטח.

בית משפט השלום בעכו

- 1 התובעת הפנתה גם לנוסח הדו"חות התקופתיים שקיבל המנוח, שם אין ביטוי להפחתת
2 סכום הביטוח בהתאם לגידול במרכיב החיסכון.
- 3 .5. לטענת הנתבעת, המבוטח בחר, באופן ברור ומפורש, מרצונו החופשי ובאופן מושכל,
4 באמצעות טופס הביטוח עליו חתם, כי סכום הביטוח יכלול את סכום החיסכון. אין
5 לאפשר פרשנות אחרת "כחוכמה שבדיעבד" ואין בסיס לניסיון היפותטי להתחקות אחר
6 שיקוליו וכוונותיו, לאחר פטירתו, בניגוד לנוסח המסמכים עליהם חתם.
- 7 לשון הצעת הביטוח והפוליסה ברורות לחלוטין. ניתנו למנוח מספר אפשרויות בחירה
8 והוא בחר באפשרות לפיה סכום הביטוח יכלול את סכום הצבירה בחיסכון, באופן ברור.
9 כך, שאין מקום במקרה זה לפרשנות כנגד המנסח.

דיון והכרעה

- 10
- 11 .6. הצדדים הסמיכו את בית המשפט לפסוק על בסיס כתבי הטענות, מסמכים מצורפים
12 וסיכומי טענות בכתב, ללא צורך בשמיעת עדויות.
- 13 .7. בעת מתן פרשנות לפוליסת ביטוח יש להפעיל בראש ובראשונה כללים רגילים החלים
14 בפרשנות חוזה [ע"א 11081/02 דולב חברה לביטוח בע"מ נ' קדוש פ"ד סב(2) 573].
- 15 בבוא בית המשפט לפרש חוזה, יש לבחון תחילה האם כוונת הצדדים ברורה מלשון החוזה
16 עצמו ואם אכן כך הדבר, אזי אין צורך בבחינת נסיבות חיצוניות.
- 17 ראה למשל רע"א 3961-10 המוסד לביטוח לאומי נ' סהר חברה לתביעות בע"מ, פ"ד סה(2)
18 563 (2012):
- 19 "חוזה יפורש תוך בחינה מקבילה ומשותפת של לשון החוזה ושל נסיבות העניין,
20 בכפוף לחזקה פרשנית – ניתנת לסתירה – שלפיה פרשנות החוזה היא זו
21 התואמת את פשט הלשון, דהיינו: את המשמעות הפשוטה, הרגילה והטבעית
22 של הכתוב. החזקה ניתנת לסתירה במקרים שבהם למד בית המשפט, מתוך
23 הנסיבות, כי הלשון אינה פשוטה וברורה כפי שנחזתה להיות במבט ראשון; וכי
24 למעשה – עשויה היא להתפרש בדרכים אחרות מאלה שנראו ברורות בתחילת
25 הדרך הפרשנית ודוק: קיומה של החזקה מבטא את משקלה החשוב והמשמעותי
26 של לשון החוזה; לעומת זאת, היותה ניתנת לסתירה משקפת את העובדה כי
27 משקלה של הלשון, חרף חשיבותה, אינו מכריע או בלעדי".
- 28 בהתאם, יש לפרש פוליסת ביטוח על פי המשמעות המילולית הרגילה, הפשוטה וההגיונית
29 של מילותיה.

בית משפט השלום בעכו

1 בית המשפט יפעיל את כלל הפרשנות כנגד המנסח במקרים שבהם ניצבות לפניו שתי
2 משמעויות סבירות באותה מידה מבחינה לשונית, אך לא במקרים שבהם אמנם ניצבות
3 לפניו שתי משמעויות אפשריות מבחינה לשונית, אולם אחת מהן הינה המשמעות הרגילה
4 והמקובלת ואילו המשמעות השנייה הינה שולית ויוצאת דופן.

5 ראה ע"א 453-11 מ.ש. מוצרי אלומיניום בע"מ נ' "אריה" חברה לביטוח בע"מ (21/8/13):

6 **"ראשית, נקבע כי הכלל לפיו יש ליתן למילות הפוליסה את המשמעות המילולית**
7 **הפשוטה והסבירה משמש כנקודת מוצא טובה ונוחה להבנת משמעות הפוליסה,**
8 **אך לא מדובר בכלל נטול חריגים. לפיכך נקבע כי במקרה המתאים מותר וראוי**
9 **לתת לכתב פירוש ליברלי וסביר, אפילו אם פירוש כזה עומד לכאורה בניגוד**
10 **למילים המפורשות שנכתבו בכתב הפוליסה, וזאת על מנת להגיע למשמעות**
11 **ההגיונית והאמיתית שאליה התכוונו הצדדים להתקשרות, כאשר קריאה כוללת**
12 **של הכתוב מביאה למסקנה שהמילים כפשוטן אינן מייצגות את כוונת הכתוב או**
13 **כאשר הוכח בראיות ברורות שכוונת הצדדים לא הייתה למונן הרגיל והמקובל**
14 **של הלשון שבה השתמשו..."**

15 8. אומר מיידי, כי הוראות פוליסת הביטוח במקרה זה ברורות, חד משמעיות ולא ניתנות
16 לפרשנות סבירה אחרת, בהתאם לגרסת הנתבעת.

17 בפרק ג' לפוליסה – הכיסויים הביטוחיים, בסעיף 1.7 נרשם באופן הברור ביותר:

18 **"סכום הביטוח למקרה מוות ייקבע על ידי המבוטח באחת הדרכים הבאות:**
19 **1.7.1 סכום ביטוח קבוע צמוד למדד, הכולל את החיסכון המצטבר.**
20 **1.7.2 סכום ביטוח קבוע צמוד למדד, בנוסף לחיסכון המצטבר.**
21 **1.7.3 סכום ביטוח הנקבע על פי מספר משכורות מבוטחות, וכולל את יתרת**
22 **החיסכון המצטבר."**

23 בתנאים הכלליים של הפוליסה, בסעיף 15.3 נרשם:

24 **"במות המבוטח תשלם החברה למוטבים... את סכום הביטוח כמפורט בכיסויים**
25 **הביטוחיים בכלולים בפוליסה, בתוספת החיסכון המצטבר, ואם נקבע סכום**
26 **ביטוח למקרה מוות הכולל את החיסכון המצטבר – את סכום הביטוח כולל**
27 **החיסכון המצטבר, כאמור בפרק ג' לפוליסה..."**

28 ובסעיף 11.12 לתנאים הכלליים של פוליסה נרשם:

29 **"במקרה של משיכת החיסכון המצטבר, במלואו או בחלקו,,, יקטן הכיסוי**
30 **הביטוחי למקרה מוות בעת המשיכה, בהתאם לחלק היחסי של יתרת החיסכון**
31 **המצטבר..."**

בית משפט השלום בעכו

9. בהתאם להוראות הפוליסה, במסגרת טופס הצעה לביטוח עליה חתם המנוח ביום 18/2/14, ניתנה לו אפשרות לבחור את סכום הביטוח למקרה מוות בין האפשרויות הקבועות בסעיף 1.7 לפרק ג' לפוליסה כאמור.
- עיון בטופס עליו חתם המנוח, בעמוד 2, ברובריקה המתייחסת לביטוח ריסק למקרה מוות, סכום הביטוח, מגלה כי קיימות שם כמה אפשרויות בחירה וביניהן: "סכום ביטוח כולל צבירה" ו- "סכום ביטוח לא כולל צבירה". המנוח בחר באופן אקטיבי וסימן את האפשרות לפיה "סכום ביטוח כולל צבירה", ולא בחר באפשרות האחרת שעמדה בפניו.
- ועל גבי הטופס, ליד הטבלה בה סומן "סכום הביטוח כולל צבירה" יש תוספת רישום בכתב יד ברור: " * סכום ביטוח בסה"כ כולל צבירה" (הכוכבית וההדגשה רשומות בכתב יד, על גבי טופס שהוגש לתיק בית המשפט על ידי התובעת עצמה כנספח לתצהיר שהגישה)
10. מדובר בלשון ברורה, בהירה וחד משמעית, שלא מאפשרת אופציה פרשנית סבירה אחרת.
11. עיון בדו"חות רבעוניים שנשלחו למבוטח מבסס מסקנה זאת ביתר שאת.
- בטבלה א' - תשלומים צפויים מהפוליסה, ליד סכום הביטוח למקרה מוות רשומות שתי ** המפנות להערה: "כולל את סך יתרת הכספים בפוליסה בסוף הרבעון".
- בטבלה ב' - תנועות בפוליסה שלך, רשומה יתרת הכספים בסוף הרבעון, כולל כל כספי החיסכון שנצברו בפוליסה במהלך השנים כולל בתקופת הדו"ח.
- רישום דומה קיים גם בדו"חות השנתיים. שם, ליד סכום הביטוח במקרה מוות רשומות שלוש *** המפנות להערה: "כולל את סך יתרת הכספים בכל הפוליסות בסוף השנה" (ההדגשה לא במקור).
- מייד לאחר מכן בטבלה א.4 – יתרת החיסכון המצטבר בכל הפוליסות, רשומים כל הסכומים שנצברו בחיסכון, כולל תגמולים ופיצויים.
- כלומר, גם מהדו"חות הרבעוניים והשנתיים שהמבוטח קיבל באופן שוטף, ברור באופן שלא משתמע לשני פנים, כי סכום הביטוח למקרה מוות כולל גם את סכום החיסכון המצטבר.
12. נוכח הנ"ל, אין צורך להידרש לכללי פרשנות כאלה ואחרים.
- אין מקום ואין בסיס לאפשר שינוי של מערכת הסיכונים והסיכויים שנטלו על עצמם הצדדים לפוליסה, בעת עריכתה ובמהלך חיי המנוח, על דרך של פרשנות "יצירתית" שאיננה מבוססת על לשון החוזה והוצאת דברים מהקשרם.

בית משפט השלום בעכו

- 1 לא הוצג כל בסיס לטענה שכוונתו של המנוח הייתה שונה מהכתוב במפורש בפוליסת
2 הביטוח, בהצעת הביטוח ובדו"חות התקופתיים.
- 3 .13 אשר על כן, אני מקבל את גרסת הנתבעת וקובע, כי התובעת קיבלה כבר את כל סכומי
4 הביטוח על פי הפוליסה.
- 5 .14 התובעת עתרה לחייב את הנתבעת בהוצאות ושכ"ט על פי סעיף 27 לחוק חוזה הביטוח,
6 בגין תשלום תגמולי הביטוח שאינם שנויים במחלוקת, באיחור. אינני סבור כי נסיבות
7 המקרה מתאימות להפעלת הסנקציה הגלומה בהוראת חוק זו, כאשר לא הוכח שעמדו
8 בפני הנתבעת המסמכים והמידע הדרושים לה לצורך ביצוע התשלום.
- 9 מהתכתובת לסיכומי הנתבעת עולה, כי ביום 26/11/20 פנה ב"כ הנתבעת לב"כ התובעת
10 בבקשה להמציא לו אישור ניהול חשבון נאמנות ספציפי, לצורך העברת הכספים שאינם
11 במחלוקת. באותו המועד התקבל אישור כאמור וביום 13/12/20 שילמה הנתבעת לתובעת
12 את הסכומים שלא היו שנויים במחלוקת. לא צורפה תכתובת בין הצדדים מעבר למועד
13 זה. משכך, איני מקבל את טענותיה של התובעת גם בעניין זה.

סוף דבר

- 14
- 15 .15 אשר על כן, אני דוחה את התביעה.
- 16 בנסיבות המיוחדות של מקרה זה ובהתחשב בכך שלא נשמעו עדים, אחייב את התובעת
17 לשלם לנתבעת שכ"ט עו"ד בסכום מתון יחסית, של 10,000 ₪ (כולל מע"מ).

המזכירות תמציא את פסק הדין לב"כ הצדדים.

21 ניתן היום, ח' טבת תשפ"ד, 20 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.

עמית רוזינס, שופט

23